

USAID
OD AMERIČKOG NARODA

CENTAR ZA ISTRAŽIVANJE
TRANSPARENTNOST I
ODGOVORNOST

British Embassy
Belgrade

SAOPŠTENJE ZA MEDIJE

KAKO OJAČATI ULOGU SKUPŠTINSKIH ODBORA

Beograd, 21. jun 2016 - Parlamentarna praksa u Srbiji u poslednjih 25 godina pokazuje značajnu marginalizaciju rada skupštinskih odbora. Rezultati istraživanja "Ka boljim zakonima – Unapređenje rada odbora Narodne skupštine Republike Srbije" pokazuju da preterano korišćenje procedure hitnog postupka i partijska disciplina utiču na kvalitet rada odbora, posebno u pogledu uticaja na zakonodavni proces i kontrolnu funkciju.

Broj javnih slušanja održanih u poslednje dve godine, ukupno 25, govori o velikoj razlici u praksama rada pojedinih odbora i njihovoj otvorenosti ka javnosti. Rezultati istraživanja ukazuju da je devet od ukupno 20 odbora organizovalo barem jedno javno slušanje, 11 odbora nije održalo nijedno dok je najaktivniji bio Odbor za zaštitu životne sredine koji je održao devet javnih slušanja.

"Odbori, kao tela koja treba da obezbede stručnost i temeljnost u radu, treba da budu pokretači parlamentarne dinamike i procesa. Oni su istovremeno forum za kvalitetne rasprave o predlozima novih zakona, ali i forum u kojem će se razmatrati primena usvojenih zakona i problemi koji iz nje proizilaze. Odbori su tela od kojih se очekuje da svojom konkretnom i na temu usmerenom raspravom pripreme plenarne sednice i predloge o kojima će se raspravljati" smatra Jovana Đurbabić iz inicijative Otvoreni parlament.

Važan aspekt jačanja kontrolne funkcije parlamenta jeste mehanizam kada su opozicioni poslanici na čelu pojedinih odbora. Od ukupno 20 odbora, tokom prethodnog skupštinskog saziva opozicioni poslanici bili su na čelu četiri odbora, dok su na poziciji zamenika predsednika bili u šest odbora.

Istraživanje je pokazalo da se u radu odbora uočavaju i neki pozitivni trendovi. Primeri dobre prakse su naročito uočljivi kod odbora koji uključuju organizacije civilnog društva u svoj rad, bilo kroz institut javnih slušanja, tako i kroz omogućavanje učešća predstavnika organizacija civilnog društva na sednicama odbora. Jedan od takvih primera je "Zelena stolica" u Odboru za zaštitu životne sredine, koja postoji od 2013. godine, a koja podrzaumeva da na sednicama odbora u radu, ravnopravno sa poslanicima, učestvuju predstavnici organizacija civilnog društva, ali bez prava da glasaju.

Kako bi se unapredio rad odbora Narodne skupštine Republike Srbije potrebno je dodatno podsticati mehanizme uključivanja javnosti u njihov rad. Odbori treba da budu efikasniji od plenuma, i u njihovom radu treba da učestvuju poslanici koji su stručni za teme iz nadležnosti samog odbora. Potrebno je dodatno unaprediti i transparentnost rada odbora objavljivanjem rezultata glasanja sa svih sednica odbora i zvaničnih zapisnika/informacija sa svih javnih slušanja.

Istražvanje je sproveo Centar za istraživanje, transparentnost i odgovornost (CRTA), u okviru inicijative Otvoreni parlament uz podršku Američke agencije za međunarodni razvoj (USAID) i Britanske ambasade u Beogradu.